

СТУДЕНТ У НІМЕЧЧИНІ

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ
УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

МАРІЯ ХАЙНБОКЕЛЬ

Авторські права © 2023 Марія Хайнбокель

Ілюстрація на обкладинці Авторське право © 2023 Стефан Хайнбокель

Усі права захищені.

Mariya Heinbockel

c/o Block Services

Stuttgarter Str. 106

70736 Fellbach

Жодна частина цієї книги не може бути відтворена в будь-якій формі та з використанням будь-яких електронних або механічних засобів, включно із системами зберігання та пошуку інформації, без письмового дозволу автора, за винятком використання коротких цитат в огляді книги.

Незважаючи на те, що автор і видавець доклали всіх зусиль для того, щоб інформація в цій книжці була достовірною на момент публікації, автор і видавець не приймають на себе та знімають із себе відповідальність перед будь-якою стороною за будь-які втрати, шкоду чи порушення, спричинені помилками чи недоглядами, незалежно від того, чи є ці помилки або недогляди результатом легковажності, нещасного випадку чи з будь-якої іншої причини.

Перше видання, 2023 рік

ISBN: 9798390817629

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	ix
ГЛАВА I	
ВИЩА ОСВІТА: НІМЕЦЬКИЙ ШЛЯХ	
1. Ваша професія: теоретик	3
2. Професори не педагоги	5
3. Хто відповідальний?	8
4. Сам собі куратор	10
5. Не університет, а пазл!	12
6. Необмежена свобода	14
7. Навчитися вчитися	17
ГЛАВА II	
НАВЧАННЯ	
1. Поставте цілі	23
2. Орієнтуйтеся з першого дня	25
3. Розвивайте ці навички	30
4. Складіть розклад занять	33
5. Станьте продуктивним	36
6. Визначте власні пріоритети	41
7. Не відкладайте на завтра	44
8. Створіть власний офіс	47
9. Підтримуйте порядок	50
ГЛАВА III	
ПИСЬМОВІ РОБОТИ	
1. Задавайте питання	55
2. Складіть план	59
3. Читайте швидше, пишіть краще	64
4. Пишіть на свіжому повітрі	68
5. Як писати німецькою	70
6. Майте власну точку зору	75
ГЛАВА IV	
ІСПИТИ	
1. Не будьте занадто "правильним"	81
2. Увійдіть у робочий режим	85

3. Станьте відмінником-мінімалістом	87
4. Як вчити швидше	90
5. Підходьте до іспиту стратегічно	92
6. Активуйте весь мозок	96
7. Як сконцентрувати увагу	98
8. Тактика прискороного навчання #1: занурення	102
9. Тактика прискороного навчання #2: автобан	104
10. Тактика прискороного навчання #3: чебурашка	106
11. Тактика прискороного навчання #4: конспектування	109
12. Тактика прискороного навчання #5: дишіть і пишіть	111
13. Тактика прискороного навчання #6: шпiон	117
14. Тактика прискороного навчання #7: ви не герой	120
15. Відпочиньте!	122
16. Договоріться зі страхом	126
17. Як заговорити себе на успіх	132
18. Покажіть максимум на іспиті	135
19. Стратегії відмінників	138

ГЛАВА V

КАР'ЄРА

1. Знайдіть себе в професійному плані	151
2. Найшвидший спiсiб добре заробляти	155
3. Накопичуйте досвiд роботи	160
4. Академічна кар'єра у Західній Європі	167
5. Візьміть додатковий семестр	170
6. Підготуйте аплікаційний пакет	172
7. Вчіться тримати удар	176

ГЛАВА VI

ГРОШІ

1. Майте гроші на рахунку	183
2. Перетворюйте все на гроші	187
3. Інвестуйте в себе	192

ГЛАВА VII

ЖИТТЯ У НІМЕЧЧИНІ

1. Живіть повноцінним життям	197
2. Мандруйте	200
3. Змініть місце проживання	203
4. Харчуйтеся як олімпійський чемпіон	208
5. Залишайтеся у формі по-ледачому	212
6. Станьте жайворонком	214
7. Будьте відмінником у школі життя	217

<i>Післямова</i>	225
<i>Про авторку</i>	227
<i>Ресурси</i>	229
<i>Джерела</i>	233
<i>Примітки</i>	237

ПЕРЕДМОВА

Цей посібник розрахований на українських студентів, які планують отримувати вищу освіту в Німеччині і бажають ознайомитися з ефективними практиками досягнення успіхів у навчанні та житті.

Деякі студенти вважають, що їм не потрібен порадак. Коли я вперше приїхала до Німеччини, щоб навчатися в Нюрнберзі, а потім у Мюнхені, я шукала саме таку книгу, але не знайшла. Жоден посібник не давав відповіді на запитання:

Як мені, іноземній студентці, досягти успіху в навчанні та житті в Німеччині?

Слов'янська мудрість говорить, що вправність, завзятість і робота приведуть до успіху в житті. Я ще не зустрічала незагартованих і непрацьовитих українських студентів. Їм лише бракує набору специфічних навичок для академічної роботи в Західній Європі, які вже є у більшості німецьких студентів.

Ця книга розкриває тему і навчає необхідним прийомам, щоб українські студенти могли вільно навчатися у вищих навчальних закладах Німеччині на рівні з німцями (або краще). Вона пропонує практичні стратегії для досягнення успіху в будь-якому

німецькому університеті та отримання задоволення від процесу навчання.

Це практичний, актуальний посібник, який охоплює такі теми:

- *Навчання*
- *Підготовка до іспитів*
- *Написання курсових робіт*
- *Планування і організація навчання*
- *Тайм-менеджмент*
- *Управління особистими фінансами*
- *Пошук роботи*
- *Подорожі та вільний час*

І ще багато чого цікавого!

Посібник містить ресурсний розділ для навчання, пошуку житла і роботи, бюджетних подорожей. Він гарантовано полегшить ваше життя у Німеччині. Також є розділ, в якому розглянемо найпоширеніші проблеми іноземних студентів у Німеччині та практичні шляхи їх вирішення.

Я вірю у вищу освіту як шлях до самопізнання. Час, проведений в університетах, не тільки сприяє інтелектуальному збагаченню, але й створює умови для розкриття творчого потенціалу людини. Університет — це ідеальне місце для прагматичних особистих експериментів. Під час навчання студенти проходять кілька циклів самовдосконалення, знаходячи психологічні та духовні практики, які їм підходять. Словом, студентські роки — це найкращий час для пошуку істинного щастя.

Ця книга — це збірка моїх секретів успіху в навчанні та побудові щасливого життя у Німеччині. Я сама завзято практикую кожную описану стратегію і користуюся ресурсами, які рекомендую в останньому розділі цього посібника. Тепер я передаю ці знання вам і сподіваюсь, що вони стануть корисними і зроблять вас більш успішним.

Тож розпочнемо.

ОРІЄНТУЙТЕСЯ З ПЕРШОГО ДНЯ

Вважайте цей розділ вашим особистим гідом по німецьким університетським структурам. Як вони працюють? Яку допомогу ви можете там отримати?

Це дуже важливий розділ, тому будьте уважні!

ХТО?

Професор (der Professor). Зазвичай він або вона є завідувачем кафедри. Професор читає лекції та працює над науковими проектами. Як правило, професор не знає своїх студентів по імені. Ви можете відвідати професора тільки в обмежений робочий час.

Доцент (der wissenschaftliche Mitarbeiter). Зазвичай він або вона пише дисертацію на кафедрі. Одночасно доцент проводить заняття (крім лекцій), відповідає на запитання студентів, приймає іспити та письмові роботи. Ви можете побачити його або її в робочий час або попросити про зустріч (der Termin) електронною поштою.

Тьютор (der Tutor). Як правило, це талановитий студент старших курсів, який допомагає першокурсникам та іноземним студентам.

Науковий помічник (wissenschaftliche Hilfskraft, або Hiwi). Це студент, який працює на кафедрі неповний робочий день. Він або вона робить копії навчальних матеріалів, виконує важливу паперову роботу та допомагає з іншими завданнями кафедри. Це одна з багатьох можливостей для студента заробляти гроші. Коли я була студенткою в Мюнхені, то працювала по десять годин на тиждень на історичному факультеті. До моїх завдань входило розміщення матеріалів на платформі електронного навчання університету та форматування історичної антології. На посаді наукового помічника багато не заробиш (я отримувала близько 200 євро чистого доходу на місяць). Однак робота науковим помічником часто стає сходинкою в майбутній академічній кар'єрі.

ЩО?

Розклад занять (das Vorlesungsverzeichnis). Це список усіх занять, які відбуваються в семестрі. Тут ви знайдете предмети, де і коли вони проходять, хто їх викладає, а також скільки кредитів ви отримуєте за відвідування занять. З цього переліку ви виберете і створите індивідуальний розклад занять (der Stundenplan).

Модуль (das Modul). Модуль складається з декількох занять, які об'єднані однією темою. В кінці кожного заняття проводиться іспит (письмовий — die Klausur; усний — die mündliche Prüfung) або написання реферату. Іноді модуль можна вивчити за один семестр, але зазвичай для цього потрібно два семестри.

Система кредитних балів (Der Credit Point). За кожне успішно закінчене заняття ви отримаєте кредитні бали. За кожен модуль, як і за всю навчальну програму, ви повинні набрати певну кількість кредитних балів. Пам'ятайте: чим більше кредитних балів має заняття, тим більше його оцінка впливає на середню оцінку за вашу навчальну програму. Іншими словами, більше балів означає більше роботи. Знову ж таки: намагайтеся отримувати дуже хороші оцінки на "вагомих" предметах.

Лекція (die Vorlesung). Професор читає лекцію перед аудиторією у сто і більше студентів. Ви можете і повинні заздалегідь скачати собі конспект лекції (das Skript) з Інтранету. Конспект лекції зазвичай містить зміст, ключові моменти та графіки, але не ту інформацію, яку можна використати для підготовки до іспиту. Наприкінці лекції ви помітите, що студенти стукають по партах. Це так звані “академічні оплески”. Вони сигналізують, що студентам сподобалася лекція.

Прави (die Übung). Викладач, зазвичай доцент, показує, як застосовувати теорію на практиці. Заохочуються запитання та обговорення.

Семінар (das Seminar). Семінар, як правило, проходить по одній темі в невеликій групі. Кожен учасник повинен підготувати презентацію. В кінці кожної презентації відбувається дискусія. Наприкінці семестру виконується письмове завдання.

ДЕ?

Бібліотека (die Bibliothek, або die Bib). Під час навчання ви станете активним користувачем бібліотеки. Якомога раніше запишіться на ознайомчий курс про те, як користуватися бібліотекою, і отримайте читацький квиток.

Кар’єрний центр (das Karrierezentrum). На папері — це університетська структура, яка відповідає на питання студентів щодо роботи та кар’єри, а також підтримує їх у проходженні практики та пошуку роботи. У реальності, єдина послуга, яку може надати вам кар’єрний центр — це перевірка орфографії вашого аплікаційного пакету документів.

Кафетерій (die Mensa). Це місце, де ви можете поїсти за доступними цінами. Дізнайтеся, як можна отримати картку на харчування в кафетерії і чи потрібна вона вам (die Mensa-Karte).

Німецьке об’єднання студентських служб (das Studentenwerk). Studentenwerk керує кафетерієм та студентським кафе. На початку навчання воно може допомогти вам з житлом, з

вирішенням фінансових та юридичних питань, а також з пошуком дитячого садка, якщо ви переїжджаєте до Німеччини з маленькими дітьми. Але його допомога обмежена. Юридично *Studentenwerk* — це зовсім інша, незалежна від університету, структура.

КОЛИ?

Зарахування (die Immatrikulation). Після зарахування ви отримуєте студентський квиток (der Studentenausweis) та довідку про зарахування (die Immatrikulationsbescheinigung). Переконайтеся, що ви *завжди маєте їх при собі!* Кожного семестру ви повинні сплачувати адміністративні збори університету, незалежно від того, чи отримуєте ви стипендію або іншу грошову допомогу. Таким чином ви продовжуєте свій студентський статус. Дуже важливо: сплачуйте збори вчасно, інакше вас автоматично відрахують! Якщо з якихось причин вас відрахують, ваш дозвіл на проживання (die Aufenthaltserlaubnis) більше не буде дійсним, і у вас буде три місяці, щоб покинути Німеччину!

Термін реєстрації (Anmeldefristen). У перші два тижні семестру ви можете вільно відвідувати всі лекції та семінари за власним бажанням. Але незабаром ви повинні визначитися, з яких предметів ви хочете або повинні скласти іспити або написати роботу. Вчасна реєстрація на іспити дорівнює вчасному закінченню навчання. У більшості семінарів кількість місць обмежена. Тому *варту реєструватися заздалегідь про всяк випадок*. Рекомендую завести настінний календар, відмічати терміни реєстрації та дотримуватись їх!

Дозвіл на проживання. Будучи студентом, ви отримуєте студентський дозвіл на проживання, виданий місцевим імміграційним відомством (die Ausländerbehörde). Студентський дозвіл на проживання на 100% прив'язаний до вашої навчальної програми. Він дозволяє працювати певну кількість днів (на сьогоднішній день це 120 днів на повний робочий день або 240 днів на неповний робочий день). Всі студенти повинні зареєструватися

в офісі реєстрації громадян (sich anmelden beim Einwohnermeldeamt). Після закінчення навчання (офіційна дата закінчення навчання — die Exmatrikulation) дозволяється продовжити дозвіл на тимчасове проживання з метою пошуку роботи на термін до 18 місяців. Ви повинні планувати бюджет 720 євро на місяць (в ідеалі, ваш банківський рахунок показує: 720 євро x 18 місяців). По суті, ви продовжите дозвіл на проживання на стільки місяців, скільки грошей у вас є на банківському рахунку, але не більше ніж на 18 місяців після закінчення навчання.

ЯК?

Система оцінок. Німецька система оцінювання інакша і потребує певного часу, щоб прилаштуватися. Ось як вона працює: 1,0: “геніально” (дуже важко отримати); 1,3: „відмінно”; 1,7: “дуже добре”; 2,0 і 2,3: “добре”; 2,7, 3,0 і 3,3: “задовільно”; 3,7 і 4,0: “зараховано”; 4,3, 4,7 і 5,0: “не зараховано” і треба повторно скласти іспит.

Ось що потрібно прийняти і вивчити напам'ять про середній бал у вашому майбутньому дипломі (das Abschlusszeugnis): Німецький середній бал 2,0 і вище — це ваш хліб насущний в майбутньому. Тому починайте вчитися на результат. Які предмети ви хотіли б вивчати, щоб досягти середнього балу 2,0 і вище? Сплануйте вже зараз. Але не засмучуйтеся, якщо деякі з ваших поточних оцінок погані. Ви повинні працювати на підсумкову оцінку і тримати її на рівні 2,0 або краще.

ПРО АВТОРКУ

Марія навчалася у 6 країнах світу, зокрема в Україні, США, Німеччині, Чехії, Австрії та Хорватії. Отримала два магістерські ступені у Німеччині. Стипендіатка DAAD, Держдепартаменту США та інших програм. Член Елітної наукової спільноти Баварії. Працювала у міжнародних компаніях *Siemens*, *Bosch* та Міністерстві економіки Баварії. Заміжня. Мешкає з чоловіком у Баварії. Ваша домашня сторінка www.heinbockel.eu